

NESTOR

Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið,

b.t. Sigíður Rafnar Pétursdóttir,

sigridur.r.petursdottir@srn.is

Reykjavík, 13. janúar 2020

Varðar: Drög að frumvarpi til nýrra fjarskiptalaga

Vísað er til samskipta um tölvupóst varðandi ofangreint. Nova ehf. hefur falið mér að koma nokkrum athugasemdum á framfæri við ofangreind frumvarpsdrög. Tímans vegna hefur umbj. minn ekki getað tekið saman tæmandi umsögn um þær athugasemdir sem hann telur að færa mætti fram en þess er vænst að einnig muni gefast tækifæri til athugasemda við frumvarpið eftir að það hefur verið lagt fram á Alþingi.

Í upphafi má nefna að umbj. minn hefur lesið umsögn Sýnar um frumvarpsdrögin, dags. 9. janúar sl. Um sumt telur umbj. minn að taka megi undir með Sýn varðandi þær athugasemdir sem þar eru settar fram en um annað ekki. Þannig er umbj. minn t.d. sammála sjónarmiðum Sýnar um framkvæmd markaðsgreininga sem og að ekki sé æskilegt að setja reglu um 6 mánaða geymslutíma notkunarupplýsinga, vegna sjónarmiða um persónuvernd. Þá tekur umbj. minn undir með því sjónarmiði að áfram beri að tryggja öruggan aðgang að leigulínum og heimtaugum. Loks er umbj. minn sammála því að ákvæði um símaskrá og bannmerkingar og útfærslur þeirra kunni að vera úrelt. Umbj. minn er reiðubúinn að gera ráðuneytinu skýrari grein fyrir afstöðu sinni að þessu leyti á fundi eða með öðrum hætti, verði eftir því óskað.

Umbj. minn telur að fyrirætlanir í frumvarpinu um að opna fyrir möguleika á framsali tíðniheimilda sé jákvætt. Í tengslum við slíkt framsal veltir umbj. minn því þó fyrir sér hvort og hvaða reglur ætti að gilda um verðlagningu á slíkum tíðniheimildum við framsal? Þá bendir umbj. minn á að skv. 3. mgr. 13. gr. í frumvarpsdrögunum skal tilkynnt um framsal með 30 daga fyrirvara en samkvæmt 4. mgr. sömu greinar skal afstaða PFS (um synjun á heimild til

NESTOR

framsals ef skilyrði fyrir slíkri synjun eru uppfyllt) liggja fyrir innan 3 mánaða. Huga mætti að samræmi milli þessara tímafresta.

Í tengslum við framangreint og almennt varðandi nýtingu tíðnirófsins bendir umbj. minn á mikilvægi þess að þeir sem fengið hafa tíðnum úthlutað sé haldið fast við þær kröfur sem gerðar eru til handhafa tíðnileyfa um nýtingu þeirra. Í gildistíð núverandi laga telur umbj. minn að finna megi dæmi um að handhöfum tíðnileyfa hafi verið hleypt alltof lengi upp með að draga nýtingu tíðnanna með tilheyrandi skaða fyrir m.a. umbj. minn sem hefur búið við skert aðgengi að tíðnibandinu. Mikilvægt sé að kröfum um nýtingu tíðna sé fylgt eftir af festu og að frumvarp til nýrra fjarskiptalaga endurspegli það.

Að mati umbj. míns er ekki óeðlilegt að reikna með einhverri gjaldtöku á hendur fjarskiptafyrirtækjum fyrir endurnýjun tíðna. Sérstaklega á það við þegar fyrir liggur að samkeppni er um aðgang að viðkomandi tíðnisviði. Þá telur umbj. minn einnig að huga mætti að því hvernig tíðnibond eru notuð m.t.t. þeirrar tæknipróunar sem átt hefur sér stað. Stór hluti verðmætra tíðnibanda er í dag notaður undir svokallaða 2G þjónustu í farsíma sem ekki getur talist hagkvæm nýting tíðnanna lengur og til framtíðar horft. Huga mætti að því hvort fjarskiptalög ættu að fela í sér skýrari stefnumörkun í þá átt að lægri (og verðmætari) hlutar tíðnirófsins séu nýttir á hagkvæman hátt m.t.t. nútímatækni.

Í 75. gr. frumvarpsdraganna kemur fram að heimilt sé að loka fyrir símtöl, önnur en þau sem bera yfirgjald, enda hafi notanda og greiðanda verið gefin skrifleg viðvörun a.m.k. mánuði fyrir lokun.

Um þetta bendir umbj. minn annars vegar á að taka ætti af skarið með að rafræn tilkynning dugi til að uppfylla áskilnað ákvæðisins. Rafræn samskipti milli þjónustuveitenda og neytenda eru mjög vaxandi en bréfleg samskipti að sama skapi víkjandi. Það tryggir ekki betur öryggi stórs hluta neytenda ef áskilnaður er gerður um bréflegar tilkynningar. Neytendum er almennt séð treystandi til að ákveða með hvaða hætti hafa megi samskipti við þá með rafrænum hætti og í nánast öllum tilvikum í dag rata slík skilaboð frekar til viðtakanda en ekki og í mörgum tilfellum frekar en bréfleg samskipti.

Hins vegar bendir umbj. minn á að það er mjög svo óþarflega íþyngjandi að gera áskilnað um að bæði notanda og greiðanda séu sendar tilkynningar áður en til

NESTOR

lokunar getur komið. Með þessu eru kröfur að þessu leyti auknar frá núverandi lögum. Í því felst aukinn kostnaður sem á endanum fellur á neytendur. Þá bendir umbj. minn einnig á að í mjög mörgum tilvikum, þar sem notandi og greiðandi eru ekki einn og sami aðilinn, er um það að ræða að vinnuveitandi er greiðandi fjarskiptanotkunar þar sem starfsmaður er notandi. Í langflestum tilvikum, þegar til vanskila kemur þar sem svona háttar til, eru vanskil gerð upp áður en 30 daga frestur er liðinn. Fullnægjandi væri að gera áskilnað um viðvörun til greiðanda og leggur umbj. minn til að frumvarpsdrögunum verði breytt til samræmis við það.

Loks bendir umbj. minn á að í 92. gr. frumvarpsdraganna er gert ráð fyrir því að fjarskiptafyrirtæki geti verið gert skyld að afhenda tilteknar upplýsingar um notendur til m.a. svokallaðra upplýsingaþjónusta, sbr. t.d. lokamálsliður 3. mgr. ákvæðisins. Umbj. minn bendir á að fyrirbærið "upplýsingaþjónusta" er ekki sérstaklega skilgreint í frumvarpsdrögunum eða annarsstaðar. Ef tilgangurinn með þessu ákvæði er að tryggja tiltekin réttindi og vernd til handa notenda þyrfti að útfæra það skýrar en gert er í núverandi drögum.

Að endingu bendir umbj. minn á að heilt yfir, við lestur frumvarpsdraganna, er ljóst að orðfæri og málfar þarf víða að laga sem væntanlega stafar af því að verið er að þýða eða yfirlægða texta úr tilskipun ESB 2018/1972 frá 11. desember 2018 í frumvarpsdrögin. Sumsstaðar veldur þetta óskýrleika og skort á samhengi en umbj. minn væntir þess að allt slíkt verði lagfært áður en frumvarpið verður lagt fram á Alþingi.

Að öðru leyti lýsir umbj. minn sig reiðubúinn til frekara samtals við ráðuneytið varðandi einstakar athugasemdir og önnur álitamál í tengslum við frumvarpsdrögin.

Virðingarfyllst,

Heimir Örn Herbertsson lögmaður